

УДК 338.43:330.341.1:631.11

СЕРОВ Іван Володимирович

науковий співробітник відділу економіки,
менеджменту та трансферу інновацій у тваринництві Інституту тваринництва
Національної академії аграрних наук України,
ORCID ID: 0009-0004-0283-4524
e-mail: SierovIvan@proton.me

**МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ ПОТЕНЦІАЛУ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ**

У статті висвітлено методичний підхід до оцінки потенціалу інноваційного розвитку суб'єктів аграрного бізнесу, що є важливим етапом у підвищенні конкурентоспроможності та ефективності діяльності підприємств в умовах глобальних змін. Запропонований підхід дозволяє всебічно оцінити як внутрішні, так і зовнішні чинники, що впливають на інноваційну активність підприємств. Розглянуто ключові складові оцінки, такі як фінансова спроможність, технологічна готовність, інноваційний клімат, а також ринкові можливості. Особливу увагу приділено ролі фінансового аналізу, який включає оцінку інвестиційної привабливості інноваційних проектів з використанням показників ROI, NPV та IRR. Зазначено, що недостатня підтримка інновацій на рівні корпоративної культури та низька частка інноваційно активних підприємств є стримуючими факторами для розвитку. Підкреслюється необхідність збільшення інвестицій в інновації та підвищення кваліфікації персоналу для успішного впровадження новітніх технологій. Використання методу бенчмаркінгу дає змогу проводити порівняльний аналіз підприємств, що вже реалізували інноваційні проекти, що може слугувати основою для вдосконалення управлінських рішень.

Ключові слова: інноваційний потенціал, аграрний бізнес, фінансовий аналіз, корпоративна культура, інноваційний клімат, ринкові можливості, бенчмаркінг, автоматизація, цифрові технології.

JEL classification: G11; L60; M21

DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2024.3.128.134>**1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У
ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК
ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ
ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ**

Методичний підхід до оцінки потенціалу інноваційного розвитку суб'єктів аграрного бізнесу відіграє значну роль у стратегічному управлінні, оскільки дозволяє визначати можливості та ризики розвитку галузі. Однак на сучасному етапі існує недостатня розробленість комплексної оцінки інноваційного потенціалу суб'єктів аграрного сектору, з урахуванням специфіки виробничих процесів, фінансово-економічних умов та особливостей ринкового середовища. Відсутність уніфікованих методик оцінки, які б поєднували кількісні та якісні показники, ускладнює процес прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на

підвищення інноваційної активності та конкурентоспроможності агробізнесу.

**2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА
ПУБЛІКАЦІЙ**

Аналіз останніх досліджень і публікацій по темі свідчить про активний інтерес до даного питання в наукових колах та практичних сферах. Даним питанням займалися такі науковці, як Колодяжна І.В., Борблік К.Е. [4], Касьян З.Е., Воронкова Т.Є. [5], Гуторов А.О. [6] та інші. У роботах

Другова О.С. [7], Шпикуляк О.Г., Грицаєнко М.І. [8], Котвицька Н. М. [9] аналізується інноваційний потенціал аграрного сектору та його значення для загального економічного зростання, наголошуючи на важливості державної підтримки та розвитку інфраструктури для впровадження інновацій. Дослідження

застосування портфельного методу для реалізації інноваційних стратегій на сільськогосподарських підприємствах, пропонуючи нові підходи до управління інноваціями через структурування інвестицій та проектів розглянуто у працях Гацько А. Ф. [10], Суркова В.О.[11], Рудь Н. Т. [12], Денисюк В.А., Марков А.В. [13].

3. ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Стаття присвячена розробці методичного підходу до оцінки потенціалу інноваційного розвитку суб'єктів аграрного бізнесу.

4. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою цієї статті є розробка методичного підходу до оцінки потенціалу інноваційного розвитку аграрних підприємств, який дозволить виявити можливості для впровадження інновацій та підвищення конкурентоспроможності в умовах сучасного ринку.

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБГРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Аграрний бізнес відіграє ключову роль в економіці України, забезпечуючи понад 10% валового внутрішнього продукту (ВВП) та близько 40% загального експорту країни. За даними Державної служби статистики України, у 2023 році обсяги виробництва сільськогосподарської продукції зросли на 5%, що свідчить про поступовий розвиток аграрного сектору, попри виклики економічної нестабільності. Однак для подальшого стійкого розвитку галузі необхідно підвищувати інноваційну активність аграрних підприємств, оскільки інвестиції в новітні технології залишаються на низькому рівні. За оцінками експертів, частка інноваційно активних підприємств в аграрному секторі становить лише близько 7%, що значно нижче у порівнянні з іншими галузями економіки. Це зумовлює необхідність розробки ефективних методичних підходів до оцінки потенціалу інноваційного розвитку, які дозволять підвищити конкурентоспроможність суб'єктів

аграрного бізнесу на внутрішньому та міжнародному ринках [1-3]. Сучасний аграрний бізнес стикається з низкою викликів, зокрема глобалізацією, зміною клімату, зростаючою конкуренцією та необхідністю підвищення ефективності виробничих процесів. У цих умовах одним із ключових факторів сталого розвитку агропідприємств стає впровадження інновацій. Оцінка потенціалу інноваційного розвитку суб'єктів аграрного бізнесу є необхідним кроком для визначення стратегій, які забезпечать довгостроковий успіх на ринку.

Для оцінки потенціалу інноваційного розвитку суб'єктів аграрного бізнесу необхідно враховувати кілька ключових особливостей (рис. 1).

Оцінка ресурсної бази компанії є ключовим етапом у визначенні її здатності до впровадження інновацій. Він включає аналіз фінансових, матеріальних і людських ресурсів, необхідних для розробки нових технологій і процесів. Наявність достатніх фінансових ресурсів визначає можливість інвестування в інновації, а кваліфіковані працівники забезпечують їх успішне впровадження. Технологічна готовність підприємства оцінюється наявністю сучасних технологій та інфраструктури, що дозволяють реалізувати інноваційні проекти. Оцінюється рівень автоматизації процесів, використання цифрових технологій та інноваційних пристроїв, які допомагають розкрити технічний потенціал підприємства [4, с.450; 5, с.168].

Інноваційний клімат в організації визначає готовність до реалізації нових ідей. Це включає корпоративну культуру, яка підтримує інновації, зацікавленість керівництва в їх реалізації та готовність працівників до змін. Такий клімат можна оцінити за допомогою опитувань, інтерв'ю або аналізу внутрішніх документів. Оцінка ринкових можливостей передбачає аналіз зовнішнього середовища та ринкових перспектив, допомагаючи компанії визначити, які інновації є найбільш прийнятними та як вони можуть задовольнити потреби споживачів [6,7 с.132]. Це дає змогу краще адаптувати інноваційні проекти до умов ринку та підвищити їх ефективність.

Важливим елементом загального аналізу є фінансова оцінка підприємства з точки зору впровадження інновацій.

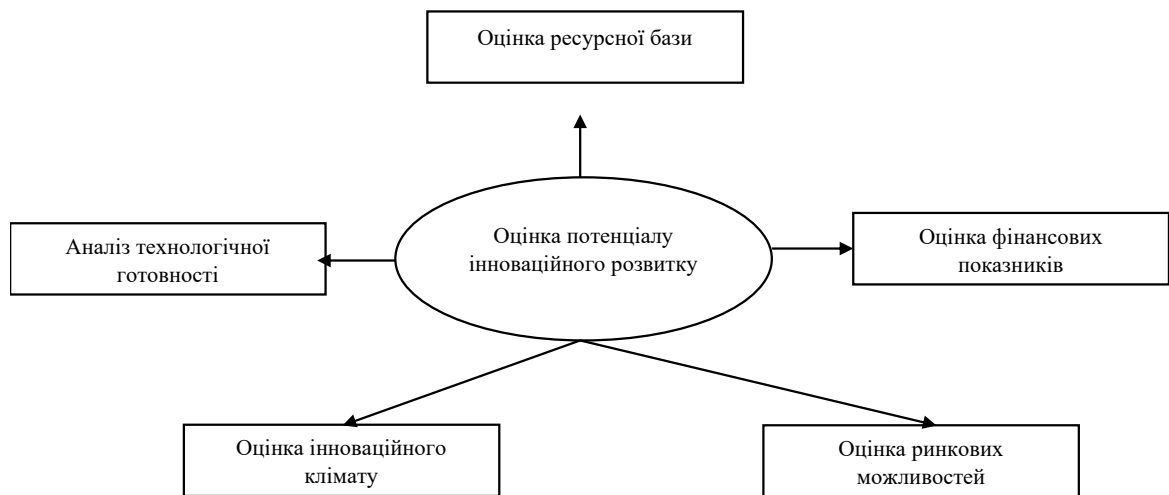

Рис. 1. Складові оцінки потенціалу інноваційного розвитку суб'єктів аграрного бізнесу

Він включає визначення наявності власних або позикових коштів для фінансування інноваційних проектів та оцінку їх майбутньої прибутковості [9].

Для проведення комплексної оцінки потенціалу інноваційного розвитку можна застосовувати такі методи:

1 SWOT-аналіз є важливим інструментом для оцінки впливу інновацій на підприємство. Він допомагає визначити сильні сторони, які можуть бути використані для успішного впровадження інноваційних рішень, такі як наявність фінансових ресурсів або кваліфікованого персоналу. Окрім цього, SWOT-аналіз дає змогу виявити слабкі сторони, які можуть перешкоджати впровадженню нових технологій, наприклад, низький рівень автоматизації або відсутність досвіду роботи з інноваціями. Крім того, аналіз дозволяє виявити можливості для підприємства, такі як доступ до нових ринків або співпраця з технологічними партнерами. SWOT також вказує на потенційні загрози, включаючи зростаючу конкуренцію або регуляторні обмеження, які можуть завадити інноваційній діяльності.

2 Бенчмаркінг є ефективним методом порівняння ключових показників підприємства з іншими компаніями в аграрному секторі, які успішно впровадили інноваційні рішення. Завдяки цьому інструменту, підприємство може оцінити свій рівень технологічного розвитку відносно конкурентів і визначити, де саме існують прогалини. Бенчмаркінг допомагає встановити цілі для підвищення ефективності

та продуктивності, опираючись на досвід передових підприємств. Він також дозволяє переймати найкращі практики в управлінні, використанні технологій і стратегічному плануванні. Окрім цього, бенчмаркінг може стимулювати підприємство до впровадження нових підходів у виробничі процеси, оптимізації витрат та підвищення рівня інноваційної активності.

3 Фінансовий аналіз є ключовим етапом оцінки ефективності інвестицій в інновації. За допомогою таких показників, як ROI (повернення інвестицій), підприємство може оцінити, наскільки прибутковими є вкладені ресурси в нові технології або процеси. Показник NPV (чиста приведена вартість) дозволяє оцінити поточну вартість майбутніх грошових потоків від інновацій, що є важливим для прийняття інвестиційних рішень. Водночас IRR (внутрішня норма прибутковості) допомагає визначити доцільність інноваційного проекту, зважаючи на рентабельність інвестицій. Фінансовий аналіз також враховує ризики та невизначеність, що можуть вплинути на результати інвестиційної діяльності [10].

Комплексна оцінка потенціалу інноваційного розвитку підприємства може бути здійснена через застосування бенчмаркінгу, що дозволяє порівняти показники підприємства з іншими суб'єктами аграрного бізнесу, які вже успішно реалізували інноваційні проекти. Бенчмаркінг передбачає аналіз низки ключових аспектів:

1. Фінансова складова - порівнюються фінансові можливості підприємства з іншими,

які впровадили інновації. Це включає аналіз інвестицій у нові технології, обсяг власних та залучених ресурсів, витрати на дослідження та розробки. Наприклад, можна оцінити, який відсоток доходів підприємства спрямовується на інноваційні проекти порівняно з іншими аграрними підприємствами.

2. Технологічний рівень - проводиться оцінка рівня автоматизації та використання сучасних технологій у виробничих процесах. Порівнюються такі показники, як ступінь впровадження цифрових технологій, інноваційного обладнання та сучасних методів управління ресурсами. Інші підприємства можуть слугувати прикладами для визначення, які технології приносять найбільшу ефективність у сільському господарстві.

3. Продуктивність праці- порівняння ефективності використання людських ресурсів, зокрема кваліфікації працівників, рівня продуктивності та витрат на навчання персоналу. Підприємства, які вже впровадили інновації, можуть демонструвати вищий рівень продуктивності праці, що слугує орієнтиром для інших суб'єктів.

4. Інноваційний клімат і корпоративна культура- аналізується, наскільки добре підприємство готове до впровадження інновацій з точки зору корпоративної культури, підтримки інновацій керівництвом та зацікавленості працівників у змінах. Порівняння з іншими підприємствами допоможе оцінити, чи є в підприємстві позитивний інноваційний клімат або потрібно працювати над його поліпшенням.

5. Ринкові можливості- оцінка ринкової позиції підприємства та його здатності конкурувати на ринку після впровадження інновацій. Це включає аналіз попиту на нові продукти або послуги, які можуть бути створені завдяки інноваціям. Порівняння з конкурентами, які вже запровадили нововведення, дозволяє визначити, які ринкові ніші можна зайняти або які ринкові ризики варто враховувати.

6. Економічна рентабельність- підсумкове порівняння економічної ефективності впровадження інновацій на підприємстві з показниками інших аграрних суб'єктів. Це дозволяє зрозуміти, наскільки вигідними є інновації та чи зможуть вони окупитися в коротко- та довгостроковій перспективі.

Застосування бенчмаркінгу дозволяє визначити сильні та слабкі сторони підприємства, оцінити його готовність до інноваційного розвитку та допомогти розробити стратегію для підвищення конкурентоспроможності на ринку [11 - 12].

Застосування запропонованого підходу до оцінки потенціалу інноваційного розвитку дозволяє аграрним підприємствам:

- Визначити слабкі місця у внутрішніх процесах, які потребують модернізації.
- Оцінити готовність персоналу та керівництва до впровадження інновацій.
- Розробити чіткий план інвестування в інноваційні проекти.
- Оптимізувати ресурсне забезпечення інноваційного розвитку.
- Підвищити свою конкурентоспроможність на ринку шляхом впровадження нових технологій і процесів.

Для проведення комплексної оцінки потенціалу інноваційного розвитку на прикладі українського аграрного підприємства використаємо приклад аграрної компанії ТОВ "Агроінновація", що займається вирощуванням зернових культур та переробкою агропродукції. Використаємо метод бенчмаркінгу, порівнюючи це підприємство з іншими успішними аграрними суб'єктами, які вже впровадили інновації, наприклад, такими як ПрАТ "МХП" або ТОВ ФІРМА "Астарта-Київ" (таблиця 1).

Фінансова складова підприємства "Агроінновація" характеризується наявністю фінансових ресурсів, але інвестиції в інноваційні проекти становлять незначну частину річного доходу. У порівнянні, ПрАТ "МХП" спрямовує більше коштів на розвиток нових технологій та дослідження. Це підкреслює необхідність збільшення фінансування для впровадження сучасних технологій і стимулювання інноваційної діяльності.

Технологічний рівень підприємства демонструє значну відмінність між "Агроінновацією" та її конкурентами. ПрАТ "МХП" і ТОВ ФІРМА "Астарта-Київ" вже активно використовують сучасні аграрні технології, тоді як "Агроінновація" тільки починає процес автоматизації. Для підвищення ефективності виробничих процесів необхідно збільшити інвестиції в цифрові технології та автоматизацію.

Порівняльна характеристика підприємств за ключовими показниками

Показник	ТОВ Агроінновація	ПрАТ МХП	ТОВ ФІРМА "Астарта-Київ"
Фінансова складова	3% від річного доходу на інновації	10% від річного доходу на інновації	10% від річного доходу на інновації
Технологічний рівень	Застарілі технології, часткова автоматизація	Технології точного землеробства, автоматизація процесів	Автоматизовані системи управління фермою
Продуктивність праці	80% від продуктивності конкурентів	Висока продуктивність через інновації	Висока продуктивність через інновації
Інноваційний клімат і корпоративна культура	Недостатня підтримка інновацій	Активна підтримка інновацій, корпоративні ініціативи	Активна підтримка інновацій, корпоративні ініціативи
Ринкові можливості	Орієнтація на внутрішній ринок, обмежений експорт	Активний експорт, висока ринкова інтеграція	Активний експорт, висока ринкова інтеграція
Економічна рентабельність	Середня рентабельність	Збільшення рентабельності на 15% після впровадження інновацій	Збільшення рентабельності на 15% після впровадження інновацій

Продуктивність праці на підприємстві також нижча, ніж у конкурентів. Відставання в рівні продуктивності, порівняно з такими компаніями, як ТОВ ФІРМА "Астарта-Київ", може бути результатом недостатнього рівня автоматизації та навчання персоналу. Компанії, що інвестують у розвиток кадрів і технологічну освіту, досягають вищих показників ефективності.

Інноваційний клімат та корпоративна культура "Агроінновації" вимагають поліпшень. Відсутність підтримки інновацій з боку керівництва та слабка участь працівників у процесах розвитку компанії порівняно з іншими підприємствами свідчать про необхідність реформування корпоративної культури для стимулювання інноваційної активності.

Ринкові можливості "Агроінновації" обмежені внутрішнім ринком, тоді як конкуренти активно працюють на міжнародних ринках, підвищуючи свою конкурентоспроможність завдяки впровадженню нових технологій. Розширення ринків збуту та адаптація інноваційних рішень під потреби зовнішніх ринків є перспективними напрямками розвитку для підприємства.

Економічна рентабельність впровадження інновацій показує, що автоматизація виробничих процесів і використання нових технологій можуть значно покращити фінансові результати.

Приклад ПрАТ "МХП" демонструє економічні вигоди від таких змін, що може бути мотивацією для інших підприємств у цій галузі.

Порівняння показує, що підприємство ТОВ "Агроінновація" має значний потенціал для інноваційного розвитку, проте для досягнення конкурентоспроможності на рівні з такими компаніями, як "МХП" або ТОВ ФІРМА "Астарта-Київ", необхідно збільшити інвестиції в нові технології, розвивати корпоративну культуру підтримки інновацій та активно працювати над підвищенням продуктивності праці. Це дозволить підприємству посилити свої позиції на ринку та збільшити рентабельність у довгостроковій перспективі.

6. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Розробка методичного підходу до оцінки потенціалу інноваційного розвитку суб'єктів аграрного бізнесу є важливим кроком не лише для підвищення ефективності їхньої діяльності, але й для забезпечення сталого розвитку галузі в цілому. Запропонований підхід дозволяє здійснити всебічну оцінку як внутрішніх ресурсів підприємства, так і зовнішніх факторів, таких як ринкова кон'юнктура, технологічні тенденції та державна політика. Аналіз внутрішніх чинників включає оцінку фінансових можливостей, управлінської спроможності,

рівня інноваційної культури та доступу до сучасних технологій. Зовнішні чинники, своєю чергою, охоплюють зміни на ринку, доступність інвестицій, конкуренцію, а також державні програми підтримки інновацій.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на вдосконалення інструментів оцінки впливу інновацій на економічну рентабельність аграрних підприємств, зокрема через розширення показників, таких як ROI, NPV та IRR. Важливим є також вивчення методів управління інноваційними ризиками, оскільки інновації завжди пов'язані з високим рівнем невизначеності та ризиків. Крім того, доцільно дослідити вплив цифрових технологій, таких як штучний інтелект та великі дані, на процес оцінки потенціалу інноваційного розвитку.

Окрему увагу варто приділити питанням співпраці аграрних підприємств з науковими

установами та технологічними партнерами, оскільки це може суттєво підвищити їхній інноваційний потенціал. Інтеграція екологічних аспектів у методологію оцінки також є перспективним напрямком для подальших досліджень, оскільки стійкий розвиток аграрного сектора неможливий без врахування екологічних викликів. Не менш важливо розглянути питання підвищення кваліфікації персоналу в контексті впровадження нових технологій, адже людський капітал є ключовим фактором успішної реалізації інновацій.

Таким чином, подальші дослідження в цьому напрямку повинні не тільки розширювати спектр оцінювальних інструментів, але й зосередитися на практичних аспектах їхнього впровадження.

Література

- 1 Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>.
- 2 Аналітичні огляди аграрного сектору України від Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua>.
- 3 Звіт про розвиток сільського господарства в Україні, 2023. URL: <https://www.agroreview.com>.
- 4 Колодяжна І.В., Борблік К.Е. Джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств України. Економіка та управління підприємствами. Економіка і суспільство. 2017. Вип. 9. С. 448–453.
- 5 Касьян З.Е., Воронкова Т.С. Сутність інноваційного потенціалу підприємства. Вісник Житомирського державного технічного університету. Економічні науки. 2010. № 1 (15). С. 168–170.
- 6 Гуторов А.О. Інноваційний потенціал розвитку аграрного сектору економіки. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2018. № 3(2). С. 183–192.
- 7 Другова О.С. Розробка методу оцінки конкурентного потенціалу // Журнал «Наукові праці Національного Університету Харчових Технологій». – Київ НУХТ. – 2011. – № 40. – с.132 - 134
- 8 Шпикуляк О.Г., Грицаєнко М.І. Ш Розвиток інноваційної діяльності в аграрній сфері: менеджмент та ефективність: Монографія / О.Г. Шпикуляк, М.І. Грицаєнко. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. – 424 с.
- 9 Котвицька Н. М. Методологічні засади дослідження інноваційної моделі розвитку та інноваційного потенціалу агропродовольчої сфери. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент», випуск 1 (91), 2022. С. 67-73
- 10 Гацько А. Ф. Ідентифікація потенціалу конкурентоспроможності в структурі економічного потенціалу аграрного підприємства / А. Ф. Гацько // Вісник Сумського національного аграрного університету : Економіка та менеджмент. Вип. 8 (69). – Суми : СНАУ. – 2016. – С. 132- 137.
11. Суркова В.О. Застосування портфельного методу реалізації інноваційної стратегії на сільськогосподарських підприємствах. Modeling the development of the economic systems. 2022. (4). P.193–199. <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-6-26>
12. Рудь Н. Т. Інноваційний потенціал регіону: нові підходи до оцінки. Регіональна економіка. 2011. № 4. С. 140-150.
13. Денисюк В.А., Марков А.В. Фактори та модель інноваційно-орієнтованого економічного розвитку. Економіст. 2009. № 4. С. 20–25.

References

1. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Ofitsiyniy sait. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Analitychni ohliady ahrarnoho sektoru Ukrainy vid Ministerstva ahrarnoi polityky ta prodovolstva Ukrainy. URL: <https://minagro.gov.ua>.
3. Zvit pro rozvytok silskoho hospodarstva v Ukraini, 2023. URL: <https://www.agroreview.com>.

4. Kolodiazna I.V., Borblik K.E. Dzherela finansuvannia innovatsiinoi diialnosti pidprijemstv Ukrainy. *Ekonomika ta upravlinnia pidprijemstvamy*. Ekonomika i suspilstvo. 2017. Vyp. 9. S. 448–453.
5. Kasian Z.E., Voronkova T.Ie. Sutnist innovatsiinoho potentsialu pidprijemstva. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnogo tekhnichnogo universytetu*. Ekonomichni nauky. 2010. № 1 (15). S. 168–170.
6. Hutorov A.O. Innovatsiinyi potentsial rozvytku ahrarynogo sektora ekonomiky. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnogo universytetu*. Ekonomichni nauky. 2018. № 3(2). S. 183–192.
7. Druhova O.S. Rozrobka metodu otsinky konkurentnogo potentsialu // *Zhurnal «Naukovi pratsi Natsionalnogo Universytetu Kharchovykh Tekhnolohii»*. – Kyiv NUKhT. – 2011. – № 40. – s.132 - 134
8. Shpykuliak O.H., Hrytsaienko M.I. Sh Rozvytok innovatsiinoi diialnosti v ahrarynii sferi: menedzhment ta efektyvnist: Monohrafiia / O.H. Shpykuliak, M.I. Hrytsaienko. – Kherson: OLDI-PLIuS, 2016. – 424 s.
9. Kotvytska N. M. Metodolohichni zasady doslidzhennia innovatsiinoi modeli rozvytku ta innovatsiinoho potentsialu ahroprodovolchoi sfery. *Visnyk Sumskoho natsionalnogo ahrarynogo universytetu*. Seriia «Ekonomika i menedzhment», vypusk 1 (91), 2022. S. 67-73
10. Hatsko A. F. Identyfikatsiia potentsialu konkurentospromozhnosti v strukturi ekonomichnogo potentsialu ahrarynogo pidprijemstva / A. F. Hatsko // *Visnyk Sumskoho natsionalnogo ahrarynogo universytetu : Ekonomika ta menedzhment*. Vyp. 8 (69) . – Sumy : SNAU. – 2016. – S. 132- 137.
11. Surkova V.O. Zastosuvannia portfelnoho metodu realizatsii innovatsiinoi stratehii na silskohospodarskykh pidprijemstvakh. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. (4). R.193–199. <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-6-26>
12. Rud N. T. Innovatsiinyi potentsial rehionu: novi pidkhody do otsinky. *Rehionalna ekonomika*. 2011. № 4. S. 140-150.
13. Denysiuk V.A., Markov A.V. Faktory ta model innovatsiino-orientovanoho ekonomichnogo rozvytku. *Ekonomist*. 2009. № 4. S. 20–25.

Abstract

SIEROV Ivan

A methodical approach to assessing the potential of innovative development of agricultural business subjects

The article presents a methodological approach to assessing the innovation development potential of agribusiness entities, which is a crucial stage in enhancing the competitiveness and efficiency of enterprises in the face of global challenges. The proposed approach allows for a comprehensive evaluation of both internal and external factors influencing the innovation activity of enterprises. Key components of the assessment include financial capacity, technological readiness, innovation climate, and market opportunities. It is highlighted that insufficient support for innovation at the corporate culture level, as well as a low proportion of innovation-active enterprises, act as restraining factors for development in the agricultural sector.

Additionally, the article underlines the need for increased investments in innovations and the continuous training of personnel to ensure the successful implementation of modern technologies. The role of benchmarking in this process is also examined, as it allows for the comparative analysis of agribusiness enterprises that have successfully implemented innovation projects. Through this comparison, enterprises can identify best practices and effective strategies for enhancing their innovation potential.

The analysis of innovation potential also includes an assessment of a company's resource base, which is critical for determining its ability to develop and implement new technologies and processes. Companies with sufficient financial and human resources are better positioned to invest in innovative solutions and implement them effectively. Moreover, technological readiness, measured by the level of automation and digitalization, plays a significant role in a company's ability to enhance its productivity through innovation.

The innovation climate within an organization, including management's support for innovation and employees' readiness for change, is a determining factor in whether innovative ideas will be successfully implemented. Furthermore, market opportunities, both domestic and international, are considered when evaluating the potential for innovation-driven growth, as they help define the market niches that can be filled by new products or services.

Keywords: *innovation potential, agrarian business, financial analysis, corporate culture, innovation climate, market opportunities, benchmarking, automation, digital technologies.*

Стаття надійшла до редакції 10.09.2024 р.

Бібліографічний опис статті:

Серов І. В. Методичний підхід до оцінки потенціалу інноваційного розвитку суб'єктів аграрного бізнесу. *Innovation and Sustainability*. 2024. № 3. С. 128-134.

Sierov I. (2024) A methodical approach to assessing the potential of innovative development of agricultural business subjects. *Innovation and Sustainability*, no. 3, pp. 128-134.

